SEVMEK SEVİLMEK

İÇİNDEKİLER

KÂR

– Şükür bugün de bereketli geçti. Hepsini sattım simitlerimin, diye mırıldandı.

Üşüyen ellerini güçlükle cebine soktu. Sol eli cebindeki bozuk paralara dokununca, sanki bütün vücudu ısınıverdi.

Paraları okşayarak,

– Yarın tamamlanır inşaallah, diye sevindi.

Kış günlerinde simit satmak çok zor oluyordu. Allah'tan simit tablasını elleriyle tutmadan, başında taşıyabiliyordu. Böyle olunca en azından elleri üşümüyordu.

Okullar açılalı üç ay olmuştu. Sabah okulda olmak, öğleden sonra simit satmak… Bir hayli yorulmuştu.

İki yıl önce kaybettiği babası geldi aklına. Çünkü soğuk hep babasını hatırlatırdı ona.

"Soğukta sokağa çıkma oğlum. Hasta olursun, dayanamam sonra…" derdi.

Gözlerinden boncuk boncuk yaşlar döküldü. Anlayamadı. Soğuktan mı, yoksa baba hasretinden mi?

Simit aldığı fırına yaklaştığını hissedince gözlerini elinin tersiyle sildi. Gözyaşlarını, kimseye belli etmemeliydi. Babası sağ olsaydı, mutlaka böyle isterdi.

Tablayı ve simit paralarını fırıncıya teslim etti. Her zamanki gibi kârını alıp çıktı.

Sonra da her zaman ekmek aldığı fırına geldi.

– Hoş geldin evlat.

– Sağ ol amca.

– Yine dünden kalan ekmeklerden mi istiyorsun?

– Evet, iki tane…

Fırıncı manalı manalı baktı.

– Bugün pek neşesizsin, dedi.

– Dışarısı çok soğuk amca… İnsanın yüzü istemese de kasılıyor.

– Haklısın evlat, camların buğusundan belli oluyor. Bugün soğuk çarpar diye dışarıya hiç çıkmadım.

"Ne mutlu size." diye geçirdi içinden.

– Sen de ekmeklerini al, hemen evine git. Sakın dışarıda eğlenme. Akşamüzeri ayaz iyice arttı.

Fırıncı besbelli evden geldiğini sanıyordu. O da babasının sağlığında, soğukta insanlar evlerinden çıkmaz sanırdı. Oysa şimdi neler görüyordu neler… Hatta sokakta yatanlar bile vardı.

– Köpeğine mi veriyorsun ekmekleri.

– !

– Aferin, hiç ihmal etmiyorsun onları… Soğukta bile gelip ekmek alıyorsun. Kışın zavallı hayvanların çoğu aç kalıyor. İnan evladım, çok sevap kazanıyorsun.

– Şey, dedi, yutkundu. Bir şey söylemese yalancı konumuna düşecekti. Fırıncıya doğruyu söylemeliydi.

– Köpeklerime almıyorum, diyebildi.

– Ya kime alıyorsun?



– Kendimize… Biz yiyoruz bu ekmekleri. Bayat ekmek hem bereketli oluyor hem de bir ekmek parasına iki ekmek alıyorum.

Fırıncı şaşırmıştı. Biraz da mahcup olmuştu.

Çekmecesini çekti, aldığı paraları geri uzattı.

– Bugün de benden olsun.

Fırıncının bu davranışı onu dışarıdaki soğuktan daha çok titretmişti.

– Lütfen amca, dedi mahcup bir ifadeyle. Siz onu muhtaçlara verin.

Fırıncı manalı manalı çocuğu süzdü.

"Sen de muhtaçsın, muhtaç olmasaydın bayat ekmek alır mıydın a oğul." demek istedi, diyemedi.

– Ondan değil evladım, dedi. Zaten bayat ekmek değil mi şunun alt tarafı. İstersen bayat ekmek fiyatına taze ekmek vereyim.

Morali iyice bozulmuştu ama iyi niyetli ihtiyarı da kırmak istemiyordu.

Yumuşak ve tatlı bir sesle,

– Bakın amcacığım dedi. Benim okuduğum kitaplarda eli, ayağı sağlam olan kimseler çalışmalı, alın teriyle kazanmalı yazıyor. Ben de bunun için

çalışıyorum ve çok şükür karnımız doyacak kadar kazanıyorum. Hem annem de bazen ev temizliğine gidiyor.

– O zaman niçin bayat ekmek alıyorsun evladım. Taze taze ekmekler dururken…

Aslında her şeyi anlatmak istemiyordu ama bu tatlı ihtiyarı da kafasındaki soru işaretleri ile bırakıp gitmek olmazdı.

– Mide kadar beyni de doyurmak gerekir, derdi babam…

– Baban öldü mü?

– Evet, sizlere ömür… İki yıl önce kanserden öldü. Dördüncü sınıftaydım o zaman.

– Sen okula da mı gidiyorsun?

– Evet, altıncı sınıfa… Öğleye kadar okula gidiyorum. Öğleden sonra da simit satıyorum.

Cebindeki bozuk paraları çıkardı.

Avucu parayla dolmuştu.

– Bakın bu paralar bugünkü kârım.

Sonra sol cebindeki paraları çıkardı.

– Bunlar da ekmek parasından artanlar…

– Ötekini anladım da, ekmek parasından artanlar ne oluyor?

Tatlı tatlı gülümsedi.

– Anlatayım dedi. Ekmek kaç kuruş?

– 50

– İki ekmek?

– 100 kuruş.

Bu sorular fırıncının kafasını iyiden iyiye karıştırıyordu. Konuyu nereye getirecekti acaba?

– İki ekmekte kaç kuruş kârım oldu?

– 50 kuruş.

– Evet, 50 kuruş kârım oldu. Az önce bayat ekmek bereketli oluyor demiştim. Yani yarım ekmek bir ekmek kadar doyurucu oluyor. Buradan da 25 kuruş kâra geçiyorum.

Fırıncı sağ eliyle başını kaşıyarak, anlatılanları anlamaya çalışıyordu.

Çocuk sol avucundaki paraları tekrar göstererek,

– Bakın, dedi. Bir haftada bu kadar kârım oldu.

İhtiyar fırıncı çocuğa hayran hayran bakıyordu.

– Öğretmenimiz iki tane kitap tavsiye etti. Bu paralarla onları alacağım. Bunlarla birlikte tam dokuz tane kitabım olacak. Diğerlerini bir çırpıda okumuştum zaten.

– Yani taze ekmeğe kitabı tercih ediyorsun öyle mi? Hem…

Fırıncı sorusunu tamamlamadan çocuk kapıyı açmıştı bile.

Arkasına dönerek,

– Siz merak etmeyin, dedi. Göreceksiniz, böylesi daha güzel olacak.

Sonra,

– Hoşça kalın diyerek, yavaşça kapattı kapıyı.

İhtiyar fırıncı bakakalmıştı arkasından.

– Sen büyük adam olursun be evlat, diye söylenirken gözlerinden iki damla yaş damladı tezgâhın üstüne.

KAÇA SATMALIYIM

Bugün çok heyecanlıyım. Niçin mi? Yarın oruç tutacağımda ondan.

"Ne var ki bunda?" diyeceksiniz.

Benim için bu çok önemli.

Çünkü, daha önce tam gün olarak hiç oruç tutmamıştım.

Bir önceki yıl sadece arada sırada sahura kalkmıştım.

Geçen yıl da öğleye kadar tutmuştum.

Bütün oruçlarımı babam satın almıştı.

Biriktirdiğim para ile bayramda oyuncak almıştım.

Babam "Bu yıl satın alamam." dedi. Çünkü tam gün tutulan orucun sevabı çok pahalıymış. Buna babamın gücü yetmezmiş. Ama çok zengin

birine satabilirmişiz. Babam zengin biriyle beni orucun ilk günü iftardan sonra tanıştıracak. Çok heyecanlıyım. Kazanacağım parayla belki de bilgisayar bile alabilirim.

Nihayet bu gece sahura kalkacağız...

Bütün gün oruca dayanabilecek miyim acaba? Mutlaka dayanmalıyım. Çünkü işin içinde bilgisayar var.

Bu düşünceler içindeyken babam seslendi.

– Yusufçuğum, teravihe gitmiyor muyuz?

Doğru ya unutmuştum. Ramazan'ın ilk teravih namazı bu akşam kılınıyordu.

Geçen yıl birkaç kez teravihe gitmiştim. Namaz çok zevkliydi. Ama biraz uzundu. Hatta bazı arkadaşlarım namazın sonunu getirememişlerdi. Ben sonuna kadar kılmıştım. Babam ne yaparsa aynısını yapmıştım.

Yine dalmışım. Babam tekrar seslendi.

– Yusuf, oğlum!

– Buyur babacığım.

– Teravihe gelecek misin?

– Elbette babacığım... Gelmez olur muyum hiç!

– Haydi öyleyse abdest alalım. Annen çoktan aldı bile...

Abdest almayı tam bilmiyordum. Biliyordum da sırasını karıştırıyordum.

Abdest alırken babamı büyük bir dikkatle seyrettim. Ardından o ne yaptıysa aynısını yaptım.

Sonra namaza gittik. Cami doluydu. Biraz daha geciksek dışarıda kalacaktık.

Namaz kılarken, bir taraftan da yarın tutacağım orucu düşünüyordum. Acaba tamamlayabilecek miydim?

Sahura annem kaldırdı. Uyku çok tatlıydı. Zorlukla yataktan kalktım. Yüzümü yıkadım. Pencereyi açtım. Cıvıl cıvıl kuş sesleri vardı. Kuşlar uyumuyorlar mıydı acaba? Yoksa onlar da mı sahura kalkmışlardı? Evlerin ışıkları yavaş yavaş yanıyordu. Biraz sonra bütün mahalle uyanmıştı.

Sahurdan çok zevk almıştım. Sabah namazını kılıp yattık. Nasıl olsa yarın okul tatildi. Doya doya yatacaktım. Orucun ilk günlerinin tatile gelmesi de büyük bir şanstı.



Saat on bire kadar uyumuşum. Canım güzel bir kahvaltı çekiyordu. Saat ikiye doğru iyice acıktım. Akşama daha çok vardı. Nasıl dayanacaktım?

Bir ara orucu bozmayı düşündüm ama hemen vazgeçtim. Bütün yıl bugünü beklememiş miydim? İlk iftar benim için çok önemliydi. Hem o zengin kişiyle tanışacaktım. Ondan otuz gün karşılığında bilgisayar isteyecektim. Bugün orucumu tamamlayabilirsem, bilgisayarın otuzda birini kazanmış olacaktım.

Balkona çıktım. Aman Allah'ım, o da ne? Küçük bir çocuk çöplükten ekmek topluyordu. Ekmek parçalarını üfleyip üfleyip poşete koyuyordu. Elbiseleri kirliydi. Yüzü hiç gülmüyordu.

Çocuğun durumunu çok merak etmiştim. Onunla konuşmak için koşar adımlarla aşağıya indim, çocuğun yanına gittim.

Çocuk beni görünce çok korkmuş ve titremeye başlamıştı.

– Ne yapıyorsun, dedim.

– Şey... Abi ekmek artıklarını topluyordum.

Sesimi iyice tatlılaştırdım

– Ne yapacaksın onları?

Utanmıştı... Yutkundu... Herhâlde ineklerine götürecekti.

Ya da... Bunu düşünmek bile istemiyordum...

Kısık bir sesle,

– Akşam iftarda yiyeceğiz abi, dedi.

Şimdi yutkunma sırası bana gelmişti.

– Yiyecek misiniz?

Yine telâşlanmıştı.

– Valla yiyeceğiz abi!

Önceleri çöplüğü karıştıran çocukları görünce onlara çok kızardım.

Bugün oruçlu olmasaydım bu çocuğun hâlini yine anlayamayacaktım.

Ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

– Kimsen yok mu senin?

– Var. Annem ve kardeşim var. Annem hasta. Kardeşim küçük.

– Baban yok mu?

– Geçen yıl öldü. Ilâçlarını alamadık da...

Daha fazla dayanamayacaktım.

– Buraya bir daha gelecek misin?

Yine korkmuştu.

– Valla gelmem abi! Yemin olsun gelmem!

– Korkma, dedim! Ben gelmeni istiyorum. Yarın bize gelsene. Bak şu karşı apartmanın dördüncü katında oturuyoruz. Gelirsin, değil mi?

Kararsızdı.

– Bilmem ki! Ya evinizi kirletirsem!

– O nasıl söz! Gelecek misin?

Başını salladı. Sonra da poşeti aldı ve yürüyüp gitti.

Arkasından bakakalmıştım.

Çok üzülmüştüm çocuğa. Ben bilgisayar hayali kurarken, o, çöplükte bulacağı ekmeğin hayali ile yaşıyordu. Artık bilgisayar falan istemiyordum. Ona yardım etmeliydim.

İftar vakti gelmişti. Annem sofrayı hazırladı. Sofrada her şey vardı. Çeşit çeşit yemekler, salata, tatlı... Gözüm hiçbirini görmüyordu.


7

Babam ve annem durgunluğuma bir anlam veremiyorlardı. Gözlerimin içine bakıyorlardı. "Açlıktan olmalı!" diye düşünüyorlardı belki de.

Büyük bir iş başarmıştım. Ama sevinemiyordum. Bununla birlikte orucumu satacağım kişiyi merak ediyordum. Babam yemeğe davet eder diye düşünmüştüm. Herhâlde bir işi çıkmıştı.

– Babacığım, dedim. Orucumu satacağım kişi nerede?

– Burada oğlum.

– Burada mı?

Yoksa yine kendisi mi satın alacaktı orucumu?

Ama "Benim gücüm yetmez." demişti.

– Evet burada oğlum. Daha doğrusu her yerde…

Neler söylüyordu babam. Şaka yapıyordu herhâlde.

– Burada mı? Her yerde mi? Ben niçin göremiyorum? Orucumu ona nasıl satacağım?

– Sattın bile!

– Sattım mı?

– Evet sattın. Hurma ile orucunu açtığın an sattın.

Babamın ne demek istediğini anlamıştım.

– Şimdi anladım babacığım… Ben orucumu Allah'a sattım, değil mi?

– Evet oğlum, orucun karşılığını ancak Allah verebilir. Çünkü sevabı çok büyük… Belki tuttuğun bu oruç sana cenneti kazandıracak.

– Aşk olsun babacığım, bunu bana daha önce de söyleyebilirdin.

Babam tatlı tatlı gülümsedi.

Babama, üzülmüşüm gibi baktım. Aslında söylediği sözler beni hem sevindirmiş hem de düşündürmüştü. Çünkü ben oruca başlarken bilgisayar hayalleri kuruyordum. Hâlbuki orucu sadece Allah rızası için tutmalıydım.

Zihnimde tekrar çöplükten ekmek toplayan çocuk belirdi. Bilgisayar hayalini şimdilik bir tarafa bırakıp o çocuğa yardım etmeliydim.

O anda aklıma bir fikir geldi.

– Babacığım, dedim. Orucumun bir kısmını sana satsam olmaz mı?

– Sen orucun tamamını Allah'a satmamış mıydın?

– Olsun! Bir kısmını sana satmış olsam, yine Allah almış olacak.

– Anlamadım.

Babama olanları anlattım. O çocuğa yardım etmemiz gerektiğini söyledim.

Annem de beni ilgiyle dinliyordu.

İkisi de çok duygulanmışlardı. Gözyaşlarını tutamadılar.

Ben de ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

Titrek bir sesle,

– O aileye yardım edeceğiz değil mi babacığım, dedim.

– Elbette yavrum. Orucun bir gayesi de zaten budur. Aferin sana oğlum!

Bilgisayar almaktan şimdilik vazgeçmiştim. Bilgisayar sonra da alınabilirdi. Ama açlıktan bir kişi ölmüş olsa! İnsan olarak bunun hesabını nasıl verebilirdik?

İsmini bilmediğim o çocuğun mutluluğu bilgisayardan daha önemliydi benim için.

Çocuğun ismini sormamıştım. Ama ben ona artık "Ramazan!" diye seslenmek istiyordum.

İKİMİZE BİR SECCADE

Güzel bir bayram sabahı... Güneş yazdan kalma ışınlarını bir bayram hediyesi gibi sunmuş yeryüzüne... yeryüzü ışıl ışıl, insanların yüzleri de...

Bir Ramazan ayı daha bütün güzellikleri ile geride kalmıştı. Müminleri, bu mübarek ayı bereketli geçirmenin mutluluğu sarmıştı.

Bayramın birinci günü yine başka mübarek bir gün olan cumaya denk gelmişti. Müminler çifte bayram yapıyordu bugün.

Cami tıklım tıklım dolmuştu. İlk cemaatini Kadir gecesinde ağırlayan bu güzel cami, eksiksiz bir şekilde bayram namazına hazır hale gelmişti. Mahalleli üç bayramı birlikte yaşıyordu adeta...

Cami hocası çok mutluydu. Cemaatin bayramını kutladı. Güzel ve etkileyici bir vaaz etti. Caminin yapılış hikâyesini anlattı. Bu camiye yardım edenlerden bahsetti. Bu güzel caminin mahalle halkının gayreti ve himmeti ile yapıldığını söyledi.



Sözlerinin devamında şöyle dedi.

– Evet, muhterem kardeşlerim, söylediğim gibi bu güzel cami Allahın inayeti ve sizlerin gayreti ile bu hâle geldi. Rabbim himmetlerinizi ve gayretlerinizi kabul etsin. Yüce Rabbim hepinizden razı olsun. Biliyorum sizlere çok yüklendik. Belki gücünüzün çok üstünde yardımlar yaptınız. Son bir gayret daha bekliyorum sizlerden. Gördüğünüz gibi camimizin halılarını döşettik. Işıklandırma ve ses sistemini yaptırdık. Halılar için 27 bin, Işık ve ses sistemi için de 12 bin lira borçlandık. Işık ve ses sisteminin borcunu yurt dışından gelen üç kardeşimiz karşılama sözü verdi. Diğer borç için sizlerden başka çalacak kapımız yok.

Hoca, cemaate göz gezdirdikten sonra devam etti.

– Görüyorsunuz halılarımız seccade şeklinde… Bir seccadelik bölüm 20 liraya geliyor. İmkânı olan kardeşlerimizden yardım bekliyoruz. Yardımlarınızı cami çıkışında dışarıda bekleyen görevlilere, makbuz karşılığı verebilirsiniz. İsteyen kardeşlerimiz daha sonra da getirebilirler.



Bu sözler üzerine camide bir dalgalanma oldu. Bu dalgalanma yapılan teklifin cemaat tarafından kabul edildiği anlamına geliyordu.

Hoca, cemaatin ilgisinden çok memnun kalmıştı. Herkese teşekkür etti.

Namaz kılındı. Bayramlaşıldı. Cemaat yardım masaları önünde uzun kuyruklar oluşturmuştu. Herkesin yüzü gülüyordu.

Yapılan yardımlar sayıldı. Tutanaklar hazırlandı. Toplanan paralar cami derneği yetkililerine teslim edildi. Hemen hemen borcun yarısını karşılıyordu. Gerisine Allah kerimdi.

Cemaat evlere dağıldı.

Hoca, Cuma namazı hazırlığı için saat on bire doğru tekrar camiye geldi. Hazırlıklara başladı. Bu esnada odanın kapısı çalındı. Kapıyı açtığında iki çocukla karşı karşıya gelmişti. Çocuklar kan ter içindeydiler.

– Hayrola çocuklar! Bu ne telaş, kan ter içinde kalmışsınız.

– Şey, dedi sarışın olanı. Biz seccade satın almak istiyoruz da…

Diğeri elini cebine sokup, bir avuç bozuk para çıkardı

– Tam 20 lira var, dedi. İkimize bir seccade olur değil mi? Ellerini öptüğümüz büyüklerimiz verdi bunları. Daha fazla olurdu ama mahallenin ancak yarısını dolaşabildik. Geç kalırız diye korktuk, yarıda bırakıp geldik.

Hoca şaşkındı.

– Yani seccade almak…

Sarışın olan çocuk, kabul etmez diye korkmuş olmalıydı hocanın sözünü kesti.

– Yetmez derseniz, bir poşet şeker topladık. İsterseniz onu da satarız.

Hoca çok duygulanmıştı. Çocuklara sarıldı.

– Gerek yok çocuklar, dedi. Bu para ikinize de yeter.

Çocuklar çok sevinmişti. Parayı bırakıp koşar adım uzaklaştılar.

– Yaşasın! Yaşasın! Sesleri hocanın güçlükle zapt ettiği gözyaşlarının boşalmasına yetmişti bile.

SEVMEK SEVİLMEK

"Arkadaşlarım benimle niçin ilgilenmiyor, oysa ilgi çekmek için her şeyi yapıyorum."

Bahçenin bir kenarına oturmuş, dalgın dalgın düşünüyordu. En sevdiği arkadaşı olan Harun bile zoraki selam veriyordu artık.

Oysa çok güzel şakalar yapardı. Onları güldürmek için yapmadığı şaklabanlık kalmamıştı. Arkadaşlarını, öğretmenlerini taklit eder, bu konuda birçok ünlüye taş çıkartırdı. Arkadaşları sıkılmasın diye dersin ortasında bile lüzumsuzluk yapar, dikkat dağıtırdı. Bu yüzden az mı azar işitmişti öğretmenlerden. Adı boşboğaza bile çıkmıştı… Ama kimseye yaranamamıştı işte. Kimse yaptığı bunca güzelliği anlamamıştı… Hatta Harun bile… Bir de nasihat hastalığı başlamıştı Harun'da… Neymiş efendim, şakada bile bir ölçü olmalıymış. Adab-ı muaşeret diye bir şey varmış. Nazik ifadeler kullanmalıymış. Haşarı çocukları kimse sevmezmiş.



"Bir gün anlayacaklar beni." diye söylendi. "Ne kadar yetenekli olduğumu anlayacaklar. Herkes peşimde dolaşacak bir gün…"

Ders zili çoktan çalmıştı. Zeki duymamıştı bile… Kafasını kaldırıp etrafına baktığında bahçede kimsenin kalmadığını gördü. Derse girse öğretmen kızabilirdi. Hatta arkadaşları alaylı alaylı güler onu mahcup ederlerdi. Çünkü bu durumlarda arkadaşları ile mutlaka dalga geçerdi. En büyük zevki onları öğretmenler karşısında mahcup etmekti. En iyisi derse girmemek diye düşündü.

– Selâmün aleyküm.

Gelen Harun'du.

– Ne var, ne istiyorsun?

– Seni öğretmen çağırıyor.

– Derse gelmeyeceğimi söyle.

– Olur mu Zeki, bütün sınıf merak etti seni. Hem bir mazeretin olmadan derse girmemek de neyin nesi?

– Benimle dalga geçeceksiniz değil mi? Yemezler Harun yemezler… Bu planı Mustafa hazırlamıştır mutlaka? Aklı sıra geçen gün yaptığım şakanın intikamını alacak.

– Öyle bir niyetimiz yok Zeki, Mustafa'ya da hemen iftira atma… İftira çok günahtır.

Zeki sinirlenmişti, hızla ayağa kalktı.

– Yine nasihata başlama Harun, diye bağırdı. Son günlerde hep onlardan oluyorsun. Hep beni tenkit ediyorsun.

Harun Zeki'nin omzuna dokundu, şefkatle gözlerine baktı.

– Yanlış anlamışsın kardeşim, dedi. Sadece sana yardımcı olmak istiyorum. Davranışlarınla çevrendekileri üzüyorsun. Kimse seninle oynamak, seninle olmak istemiyor. Her geçen gün yalnız kaldığının farkında değil misin?

– Evet farkındayım, sen bile terk ettin beni. Onları anlıyorum, yeteneklerimi kıskanıyorlar. Ama seni anlayamadım Harun, bunu bana yapmamalıydın.

– Bak zekiciğim, yaptığın davranışların yetenekle bir alakası yok. Aynı şakaları herkes yapabilir. Peygamber Efendimiz "Şaka yaparken bile yalan söz söylemeyin." buyuruyor. Sen şaka yaparken gerçekten ölçüyü kaçırıyorsun. Bu söylediklerimi

nasihat olarak kabul etme lütfen, sana nasihat etmek ne haddime…

– Benimle niye konuşmuyorsun öyleyse?

– Her söylediğime nasihat demeye başladın. Daha doğrusu her sözümden rahatsız oluyorsun. Onun için uzak duruyorum senden. Yoksa sana tavır almış değilim.

Harun, Zeki'nin elinden tuttu.

– Geç kalıyoruz, dedi. Öğretmenimiz merak etmiştir.

Zeki gitmek istemiyordu.

– Bu bir numara değildir inşallah,numara yapıyorsan asla affetmem Harun.

– Aşk olsun kardeşim.

– Ya sınıftakiler dalga geçerse…

– Hadi Zeki çok uzattın ama…

Kapıyı vurup sınıfa girdiler. Zeki başını yerden kaldıramıyordu.

– Hayrola zeki! Neyin var, hasta mısın yoksa?

Öğretmenin bu sıcak ifadeleri Zeki'yi cesaretlendirmişti:



– Bir şeyim yok öğretmenim diyebildi. Zilin sesini duymamışım.

Arkasından da iki eliyle kulaklarını kapattı. Çünkü, arkadaşlarının kahkahalarını duymak istemiyordu.

O da ne, sınıftan hiç ses çıkmamıştı. Kafasını kaldırıp arkadaşlarının yüzlerine baktı. Herkes işiyle meşguldü. Hatta göz göze geldiklerinde tebessüm edenler bile olmuştu.

– Hadi geç yerine yavrum, bazen böyle şeyler olur. Başına bir şey gelmiş olmasından korktum.

Öğretmene karşı çok mahcuptu. En çok dersini kaynattığı öğretmeni bile ona şefkat gösteriyordu.

– Özür dilerim öğretmenim.

– Özür dilemene gerek yok yavrum, olur bazen böyle şeyler demiştim ya…

– Sadece bunun için değil, yaptığım her şey için özür dilerim öğretmenim.

Zeki'nin bu sözüyle sınıfta bir alkış koptu. Zeki çok mutlu olmuştu.

– Sen zaten iyi bir çocuksun. Bir gün gerçek kişiliğini yansıtacağını biliyordum. Hadi oğlum otur yerine.

Bu arada Mustafa ayağa kalktı.

– Benimle oturmak ister misin Zeki, dedi. Harun da senin yerine otursun.

Zeki, Mustafa'nın yüzüne minnetle baktı. Harun'un yerine otururken "Sıkıntıların sebebi benim kuruntularımmış demek ki." diye söylendi.

YÜZÜK

Sabah ezanı ile uyandı yine. Ne kadar tatlı bir sesti bu! Pencereyi açtı. Mis gibi bir hava doldu içeriye. Kuş sesleri de ayrı bir güzellik katıyordu ezan sesine. Yusuf derin bir nefes alıp verdi. Sonra bunu tekrarladı. Temiz havayla ciğerleri bayram etti adeta. Uykusu da iyice açılmıştı. Pencereyi kapattı. Abdest aldı.

Sabah namaza kalkmak zor gelirdi Yusuf'a. Hatta namaza kaldırdığı için annesine nazlandığı, kızdığı bile olurdu bazen. Dedesinin evinden mi, yoksa köyün havasının temiz olmasından mıdır nedense, burada sabahları kalkarken hiç zorlanmıyordu.

"İyi ki bu tatilde köye gelmişim. Çok mutluyum burada." diye söylendi. Namazlara artık kendisi kalkıyordu. Annesi bunu görseydi kim bilir ne kadar sevinirdi…



– Hayırlı sabahlar Yusuf Bey! Maşallah yine kendin kalkmışsın namaza.

– Hayırlı sabahlar dedeciğim. Namazı camide mi kılacağız?

– Evet, her zaman ki gibi camide kılacağız. Cemaat sevabından mahrum kalmayalım. Abdest aldın mı?

– Aldım dedeciğim.

– Haydi, çıkalım o zaman.

Kapıyı açarken Yusuf'un başını okşadı.

– Duanı yapmayı unutmayacaksın değil mi?

– Elbette dedeciğim, unutur muyum hiç.

Bir hafta önce dedesi, büyük bir sıkıntıları olduğunu, bu yüzden babaannesinin geceleri uyuyamadığını anlatmış, sonra da "Allah'ım onların müşküllerini hallet ne olur!" diye dua etmesini söylemişti. Gerekçesini de bütün ısrarlarına rağmen anlatmamıştı.

Birlikte dışarı çıktılar. Çeşit çeşit çiçek kokuları, kuş cıvıltıları, böcek sesleri, sabah rüzgârının tatlı hışırtısı... Bütün varlıklar sanki bir koro oluşturmuş, hoş bir musikiyi seslendiriyorlardı. Yeni



bir güne başlamanın sevinci ile bu mutluluğu tattırana teşekkür ediyorlardı kendi dillerince.

Bu güzelliği iki haftadan beri yaşıyordu Yusuf. Köye geleli her sabah bu manzarayı görüyor, fakat doyamıyordu bir türlü.

Namazdan sonra dedesi,

– Tarlaları dolaşıp geleyim, dedi.

– Ben de gelsem dedeciğim.

– Hava biraz serin, pek alışık değilsin bu havaya, üşürsün sonra. İstersen babaannene yardım et. Ben birazdan gelirim, o zamana kadar kahvaltı da hazır olur.

Yusuf, zaten biraz üşür gibi olmuştu.

– Peki dedeciğim dedi, nasıl isterseniz. Gelirken bahçeden taze salatalık ve domates kopartır mısınız, taze sebzelere bayılıyorum.

Dedesi Yusuf'un saçlarını okşayarak, tamam anlamında başını salladı.

Yusuf dedesinden ayrılınca her sabah yaptığı gibi yine ahıra girdi. Babaannesi hayvanları yemliyordu. O da avucuna yem doldurarak küçük buzağılara yedirmeye başladı. Buzağıların küçücük dillerini uzatarak avucundaki yemi yemeleri, bu

arada ellerinin gıdıklanması... Unutulmayacak anlardı bunlar.

Bu esnada buzağılardan bir tanesi garip sesler çıkarmaya başladı. Yusuf, bu duruma bir mana verememişti. Yakından buzağının ağzına baktı. Sert bir maddeyi çiğnemeye çalışıyordu. Sert madde dişsiz olan damaklarına batıyor, acıyınca da bu garip sesleri çıkarıyordu buzağıcık. Hemen babaannesine haber verdi. Babaannesi elini telaşla buzağının ağzına soktu. Buzağının ağzındaki sert maddeyi çıkardı. Bu bir altın yüzüktü. Yüzüğe bakarak sevinç çığlıkları atmaya başladı.

– Biliyordum Allah'ım, biliyordum. Gece gündüz ettiğimiz duaları kabul edeceğini biliyordum. Sana şükürler olsun.

Yusuf olup bitene bir anlam verememişti. Merak dolu gözlerle babaannesine baktı.

– Allah Allah! Buzağının ağzında o yüzük ne arıyor ki...

Babaannesi bir taraftan şükrediyor, bir taraftan da Yusuf'un yanaklarından, gözlerinden öpüyordu. Yusuf'un şaşkınlığı büsbütün arttı. Soru dolu gözlerle babaannesine bakmaya devam ederek ondan gelecek cevabı bekledi.

Babaannesi bunu anlamıştı ama nasıl cevap vereceğine karar veremiyordu. Birkaç gün önce yaşadığı olay yıldırım hızıyla zihninde canlandı. Komşusu Pakize Hanım'la çuvallara yem dolduruyorlardı. Bu esnada Pakize Hanım'ın çok sevdiği kaşlı yüzüğü kaybolmuştu. Bütün aramalarına rağmen bulamamışlardı. Pakize Hanım, umudunu kesince Yusuf almıştır deyip çıkıvermişti işin içinden. Yusuf böyle şey yapmaz deseler de ikna edememişlerdi Pakize Hanım'ı.

Kâbus dolu bir hafta yaşamışlardı. Geceler uzamış, günler geçmek bilmemişti. Üstüne üstlük Yusuf bu olayı duymasın diye de akla karayı seçmişlerdi... Ama Yüce Allah'ın yardımı gecikmemişti. Demek ki yüzük yem çuvallarından birine düşmüş, Yusuf da yemle birlikte buzağının ağzına vermişti.

"Ah Pakize Hanım ah!" diye geçirdi içinden. "İnsan anlamadan, dinlemeden bacak kadar çocuğun günahını alır mı?"

– Babaanneciğim soruma cevap vermedin.

Ne diyeceğini iyiden iyiye şaşırdı. Alnındaki kırışıklıklar iyice belirginleşti.



– Şey oğlum, dedi. Hani sana bir müşkülümüz var, bizim için dua et demiştik ya.

– Evet babaanneciğim…

– İşte bu yüzük içindi.

– Bu yüzük bu kadar niçin önemli ki?

– Kaybolunca sahibi çok üzülmüştü de…

– Sahibi kim babaanneciğim.

Yusuf'un her sorusu onu daha da zor durumda bırakıyordu. Kalp atışları hızlandı. Alnında oluşan boncuk boncuk terler irileşerek kaşlarının kenarından şakaklarına doğru akmaya başladı. Gerçeği olduğu gibi anlatsa Yusuf'un insanlara, özellikle de çok sevdiği köylerine karşı güveni sarsılabilirdi. Ama yalan da söyleyemezdi.

Yutkundu,

– Şey yavrum, dedi. Hani komşumuz Pakize nine var ya…

– Tontiş nine mi?

Cevap vermeden önce şakaklarına doğru hücum eden terleri sağ elinin tersiyle sildi. Tedirginliğini belli etmemeye çalışsa da sesinin titreşmesini engelleyemedi.

– Evet yavrum dedi, bu yüzük işte onun. Birlikte yem doldururken çuvala düşürmüş demek ki.

– Kıyamam, kim bilir ne kadar üzülmüştür. Bulunduğunu duyunca çok sevinecek. Gidip haber vereyim mi?

– Sağol yavrum, ben veririm. Hem bir şeyler de konuşmam lazım.

– Peki babaanneciğim. Hemen git öyleyse, bir an önce sevinsin zavallıcık.

– Babaannesi Pakize Hanım'a yüzüğü teslim etti. Olanları da bir bir anlattı.

Onu rencide edecek hiçbir ifade kullanmadı.

Sadece,

– Rica ediyorum, bu meseleden Yusuf'un hiç haberi olmasın, dedi. Problem çözülmüş bile olsa hırsız kelimesi ile torunumun isminin yan yana anılmasını istemiyorum.

Olay böylece kapanmış oldu.

Pakize Hanım yaptığı hatanın üzüntüsünü ömür boyu yaşadı.

Yusuf'un köylerine olan sevgisi hep devam etti.

BAŞLAMADAN BİTEN HAYATLAR

Küçük bir el dikmişti beni toprağa. Ne kadar da nazikti o küçük eller. Hiç ayrılmak istememiştim onlardan. O da beni bırakmak istemiyordu. Ama ben toprakla kucaklaşmak zorundaydım. Yaşamam, serpilmem için bu gerekliydi. O küçücük ellerden ayrılmanın burukluğu, bana sıcacık kucağını açan toprağa kavuşmanın mutluluğu, karmakarışık duygular içindeydim.

Küçük ellerin sahibi çok güzel bir çocuktu. Beni toprağa diktikten sonra okşadı. Sonra eğilerek tatlı bir buse kondurdu incecik yapraklarıma. Dudaklarını hiç ayırmasın istiyordum. Hiç ayrılmasın benden. Ama ayrılmak zorundaydı. Benim toprağa muhtaç olduğum kadar, o da hareket



etmeye, koşmaya, oynamaya, okuluna, annesine, babasına, arkadaşlarına muhtaçtı. Bunun için de benim mutsuzluğum pahasına ayrılmalıydı benden. Onun duyguları da karmakarışıktı. Yavaşça doğruldu yerinden. Sanki vücudundan bir parça bırakmıştı toprağa. Boynunu büktü ve koşar adımlarla uzaklaştı benden. Birkaç adım sonra tekrar geri döndü. Bana eğildi. "Ama buna mecburum çam kardeş. Ama yine geleceğim." Bir fısıltı gibi çıkmıştı dudaklarından bu sözler. O anda cam yeşili gözlerinden iki damla gözyaşı dökülmüştü üzerime. İlk hayat su yumdu o iki damla. Ben de duygularımı aynı şekilde ifade etmek istedim ama nafile. Benim böyle bir imkânım yoktu. Hiç tepki veremedim ama anlamıştı. Sonra evet sonra dönüp gitti yanımdan. Ne kadar isterdim onunla gitmeyi. Ya da onun gitmemesini…

Yapayalnız kalmıştım toprağın içinde. Buruk da olsa mutluydum. Toprak beni büyütecek bağrında besleyecekti. Sonra büyüyünce ben de ona vefa borcumu ödeyecek, onu köklerimle sımsıkı saracak, erozyona karşı koruyacaktım Yüce Allah'ın bana verdiği kabiliyetle... Ve ben büyüyecek koskocaman ağaç olacaktım. İnsanlar gölgemde piknik yapacaklardı. Çocuklar dallarıma

salıncak kuracaklardı. Kuşlara barınak olacaktım. Cik cik ötüşerek şarkılar söyleyeceklerdi bana.

Ne güzel duygudur kim bilir birilerinin işine yaramak. Vefalı olmak. Yapılan iyiliklere iyilikle karşılık vermek…

Rahatlamıştım. Etrafıma bakındım. Yüzlerce fidan... Sanki benimle aynı duygulan paylaşıyorlardı.

Aradan birkaç gün geçmişti. Sıcağın verdiği mahmurlukla kendimden geçmek üzereydim. Birden bir ayak sesiyle irkildim. Gözlerimi açtığımda karşımda o duruyordu. Çam yeşili güzel gözleri ile bana gülücükler dağıtıyordu. O kadar mutlu olmuştum ki… Eğildi dallarıma yine o güzel busesini kondurdu. Elindeki küçük levhaya özenle yazılmış bir şey vardı. Okumaya çalıştım. "Enes'in Ağacı" yazıyordu. O küçük levhayı incecik köküme bir pamuk ipliği ile bağladı. Ne kadar ince ruhlu bir çocuktu. İncinmeyeyim diye onu bite düşünmüştü. Bana zarar vermeyecek tek şey elbette olsa olsa bir pamuk ipliği olabilirdi.

Yine saatlerce yanımda durdu. Toprağımı düzeltti. Dibime su döktü. Nazik nazik okşadı.

Şu insanlar ne kadar ince ruhlu, ne kadar şefkatli, ne kadar mükemmel varlıklarmış diye düşündüm. Bir taraftan da karşı tepelerin ağaçsız olmasına da bir mana veremiyordum. Daha bir hafta öncesinde yüzlerce çocuk, genç, ihtiyar bir bayram neşvesi içinde ağaç dikmenin mutluluğunu yaşıyorlardı. Sonra Enes'in şefkati... Bir tarafta da çıplak, kurak tepecikler. Bu çelişkiye bir anlam veremiyordum. İnsanlar böyle ise… Tepeler niye böyleydi... Tepeler böyleyse benim gördüğüm insanlar neyin nesiydi... Herhalde zamanla anlayacaktım bu çelişki gibi görülen olayı. Bu duygular içindeyken Enes veda ederek yavaş yavaş ayrıldı yanımdan ama bu defa üzülmemiştim. Nasıl olsa yine gelecekti.

Öğle sıcağı iyice bastırmıştı. Gözlerimi açmakla zorlanıyordum. Enes'in döktüğü serin su da iyice rehavet vermişti minik gövdeme ve gözlerim kapanıyordu. Tatlı bir uykuya dalmıştım. Bir müddet sonra ağır bir acı hissetmiştim gövdemde. Gözlerimi açtım. Kapkaranlıktı her taraf… Her halde gece olmuştu. Ama gökyüzünde niçin yıldız yoktu? Acım gittikçe artıyordu. Bu arada birtakım seslerde duyuyordum. "Ben daha çok ezdim." "Yok ben daha çok ezdim." Konuşmalar, gülüşmeler,



patırtı, kütürtü... Acım gittikçe artıyordu. Ortalık birden aydınlanıverdi. Aydınlanmayla beraber üzerimden bir ayağın kalktığını hissettim. Zar zor seçebiliyordum artık olanları. Onlarca çocuk bizi ezmek için yarış yapıyorlardı.

Evet şimdi anlamıştım, tepelerin niçin çıplak olduğunu... Demek ki bütün insanlar ilk gördüğüm insanlar gibi değildi. Herkes Enes gibi değildi.

Doğrulamıyordum artık. Takatim kalmamıştı. Demek ki ömrüm bu kadarmış. Arzularım hayallerde kalacaktı demek ki. İnsanlara gölge olamayacaktım. Çocuklar salıncak kuramayacaktı dallarıma. Demek ki kuşlara barınak olamayacaktım.

Yavaş yavaş kuruyordum. Can çekişiyordum artık. Son defa olsun o güzel çocuğu bir kez daha görebilseydim. O zaman gözlerim açık gitmezdi belki.

Aradan kaç gün geçti bilmiyorum. Evet o gelmişti ama net göremiyordum onu. Gülücük saçan çam rengi gözlerini göremiyordum. O da ne! O güzel çocuk hıçkırıklarla ağlıyordu. Ve ben de ağlamaya çalışıyordum. Ama olmuyordu. Duygu

damarlarım da ezilmişti ayak darbeleriyle. Benim yerime toprak ağlıyordu. Hem de için için ağlıyordu.

Boynu bükük, kalbi kırık ayrıldı yanımdan. Artık öpülecek yerim de kalmamıştı.

Ve ben şimdi ölümü bekliyorum.

Ama kesinlikle insanlardan nefret etmiyorum. Çünkü Enes gibi güzel çocukların daha çok olduğuna inanıyorum.

KİM KİMDEN DEĞERLİ

Sıfır, sıfırmış ama değerinin farkında değilmiş. Bir de yetmezmiş gibi diğer rakamları hiç beğenmezmiş.

Her yerde kendisinin çok değerli olduğundan bahseder dururmuş. Diğer rakamların, kendisi olmadan hiçbir değerinin olamayacağını söyleyerek yerden yere vururmuş. Düşündüklerini de her yerde uluorta konuşurmuş.

Bir, iki derken sıfırın hakaretleri diğer rakamlar tarafından duyulmuş. Bunu duyan rakamlar, ders vermek için soluğu sıfırın kapısında almış. Bu sırada sıfır, diğer sıfırları toplamış sohbet ediyormuş. Tabi ki yine rakamların gıybetini yapıyormuş.

Tık tık diye kapı vurulmuş. Kapıyı açan sıfır, rakamları karşısında görünce kıpkırmızı olmuş.

– Ne var demiş hiddetle. Benim kapımda ne arıyorsunuz?

– Kulaklarımız çınladı demiş 1, duyduğumuz kadarıyla bizi çok seviyormuşsun. Bunun için de her yerde övüyormuşsun.

– Ben mi demiş sıfır, ben mi sizi övüyor muşum!

– Evet, demiş 7, bunun için toplanıp geldik. Sevgili dostumuza teşekkür edelim, dedik.

Sıfırın iyice paniklediğini gören 3, gülerek söze girmiş.

– İçeri almayacak mısın bizi? Korkmayın canım iyi niyetle ziyarete geldik sizi.

Sıfır, şaşırıp kalmış ve mecburen rakamları içeri almış. Rakamları karşılarında gören sıfırlar paniklemiş, ayva gibi sararmış.

Uzun süre bir sessizlik olmuş. Sonra ilk sözü rakamların en yaşlısı olan 9 almış.

Başını öne eğerek,

– Kusura bakmayın demiş, sizi rahatsız ettik. Söylenenlere pek inanmak istemedik, işin aslını sizden dinleyelim dedik.

Ev sahibi sıfır ters ters bakmış 9'a.

– Ne duydu iseniz doğrudur demiş. Lütfen haddinizi biliniz. Size değer katan bizleriz.

– Bu ne demek demiş 9. Biz elbette birbirimizle değer kazanırız. Yan yana geldikçe çoğalır, uzaklaştıkça azalırız. Lütfen siz de bunun farkında olunuz.

– Bizim size ihtiyacımız yok demiş, sıfırın biri. Sonra yuvarlanmış bir ileri bir geri.

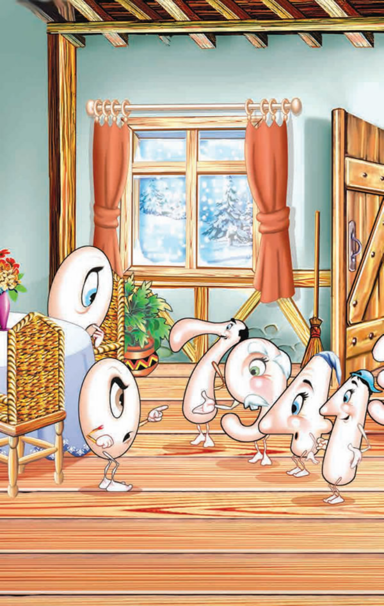
Bu sözü tasdik ederek, 9'un sağına geçmiş diğeri.

Sonra,

– Bak demiş 9 iken 90 oldun, 10 kat yükselttim seni. Şimdi anladın mı değerimi.

Sonra bütün sıfırlar 9'un sağına dizilmeye başlamışlar.

9'un sağına yuvarlanan her sıfır böbürlene böbürlene değerini söylemiş.



– Ben 100 kat yükselttim.

– Ben 1000 kat yükseltim...

– Durun durun demiş 9. Elbette siz çok değerlisiniz. Beni gerçekten gücümün çok üstüne yükselttiniz. O zaman ben gideyim. Kendinizi ben gittikten sonra översiniz.

9 çekilmiş kenara. Sonra dönmüş sıfırlara,

– Haydi diğerleri de gelsin, yan yana sıraya dizilsin. Sonra biriniz karşıya geçsin, değerinizi söylesin.

Sıfırlar oraya yuvarlanmışlar, buraya yuvarlanmışlar. Arka arkaya dizilmişler, yan yana gelmişler. Ne yapıp ne ettilerse de sıfırdan öteye gidememişler. Utanmışlar, sıkılmışlar tabi ki hiçbir şey söyleyememişler.

Sıfırların mahcup olduğunu anlayan 9,

– Üzülecek bir şey yok demiş tatlı bir ifadeyle. Dedim ya bize birlikteliğimiz değer katar. Bir tane dokuz tek başına sadece 9 kuvvetindedir. Ama dört tane 9 yan yana gelse 9999 kuvvetine ulaşır. Ama yine de değerimiz ne olursa olsun, sıfır olmak lazım. Sıfır, alçak gönüllülüğü ifade eder. Yani sıfır

olamayan hiçbir şey olamaz. Anlayacağınız ben sıfır olabilmeyi çok isterdim... Hadi olanları unutup, kardeşçe yaşalım yine. Hep yan yana olalım. Sevelim, sevilelim, sevgiyle değerlenelim...

Bu ifadelerden sonra sıfırlar diğer rakamlardan özür dilemişler.

Sonra bütün rakamlar bir araya gelip kaynaşıvermişler.